

Београдска филхармонија
Сезона 2021/22
Баш смо вас се ужелели

Среда, 6. октобар 2021.

Габријел Фелц

Густав Малер

Симфонија бр. 6 у а-молу

Allegro energico, ma non troppo

Scherzo. Wuchtig

Andante moderato

Finale. Allegro moderato

Трајање око 77 мин.

Године 1904. **Густав Малер** (1860-1911) завршио рад на *Шестој симфонији*. Она представља средишње дело у његовој најзначајнијој инструменталној трилогији коју чине V, VI и VII симфонија, инспирисане стиховима Фридриха Рикерта. Иако је хронолошки настала, према речима његове супруге Алме Малер, у његовим „најсрећнијим данима“, Шеста симфонија је „предсказала“ смрт композиторове ћерке, његову болест и несрећу целе породице. Најмрачнија од свих Малерових остварења, прва је од његових симфонија која се завршава у молу. Због тога су је поједини уметници који су је дириговали, као и редактори називали „трагичном“, али није до краја утврђено да ли је сам композитор оставио ту одредницу у партитури. Малерова остварења, а понајвише Шеста симфонија, сматрају се типичним представницима *Jugendstil*, без обзира што се овај термин првенствено односи на архитектуру, примењену уметност и друге уметности. Композитори *Друге бечке школе* сматрали су је омиљеним симфонијским делом, врхунским спојем романтичарског и модерног, а својим хармонским језиком и обиљем музичких ефеката постала је зачетник симфоније XX века. Симфонија до данас интригира недовољно познатим детаљима око распореда другог и трећег става. Сам Малер је на премијери заменио њихова места, али је касније, током своје диригентске каријере, изводио по записаном распореду.

Као прави наследник Бетовенове симфонијске идеје, Малер у композиционом поступку драматуршко тежиште ставља на финални став. Први став има класичну форму оквира драме са коралом и музичким портретом Алме на месту друге теме. У позадини су маршевски ритмови који прожимају цело дело, као и мотив судбине „хероја“ са сменом дурског и молског акорда. Мотив са три ударца судбине у појединим случајевима се изводи дрвеним маљем, специјално конструисаним по Малеровим нацртима. Лирска епизода са крављим звонима је композиторов бег од стварности и живота, а ехо те атмосфере ће се чути и у трећем ставу, који једини није тематски повезан са осталим ставовима. Док је други став варијација тематских материјала првог става са уочљивим метричким неједнакостима (као први кораци његове деце), финале широких размера доноси битку хероја са судбином која га последњим ударима побеђује.

Даница Максимовић